

Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Közgyűlés
ELNÖKE

3525 MISKOLC, Városház tér 1.

Telefon: (46) 517-700*, (46) 517-751

Telefax: (46) 799-914

<http://www.baz.hu>

elnok@hivatal.baz.hu

Iktatószám: II-1388-2/2023.

TÁJÉKOZTATÓ
a bírósági ülnökök 2023. évi soron kívüli választásáról

Az **Alaptörvény** 27. cikkének (2) bekezdése értelmében **az ítélezésben** törvény által meghatározott ügyekben és módon **nem hivatásos bírák** (ülnökök) **is részt vesznek**.

A bírósági ülnökök jogállására és választására vonatkozó részletes szabályokat **a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény** (a továbbiakban: Bjt.) tartalmazza.

A Bjt. 216. § (1) bekezdése értelmében **az ülnökök megbízatása 4 évre szól**, azzal, hogy ha az ülnökök megválasztására a köztársasági elnök által ülnökválasztásra kitűzött időpontban nem kerül sor, a korábban megválasztott ülnökök megbízatása az új ülnökök megválasztásától számított 30 nap elteltével jár le. A Bjt. 216. § (2) bekezdése értelmében **az ülnökök választását a köztársasági elnök tűzi ki**.

A legutóbbi általános ülnökválasztás 2023. március 7. napja és 2023. április 30. napja között zajlott. Tekintettel azonban arra, hogy **a megválasztott ülnökök száma nem érte el a bíróságok zavartalan működéséhez szükséges létszámot**, ezért az Országos Bírósági Hivatal elnöke kezdeményezte a köztársasági elnöknél a **soron kívüli ülnökválasztás** kiírását.

Magyarország köztársasági elnöke a KEH/5534-3/2023. számú határozatával – az Országos Bírósági Hivatal elnökének javaslatára – a bírósági ülnökök soron kívüli választását **a 2023. szeptember 1. napja és 2023. november 30. napja közé eső időtartamra** tűzte ki.

A Bjt. 215. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében a törvényszék ülnökeit a vármegyei (fővárosi), illetve megyei jogú városi képviselő-testület és a területi nemzetiségi önkormányzatok képviselő-testületei választják meg. E törvényi rendelkezésből következően **a Miskolci Törvényszék ülnökeit a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Közgyűlés, Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében működő négy (német, roma, ruszin, szlovák) területi nemzetiségi önkormányzat képviselő-testületei választják meg**.

A megválasztandó ülnökök számát az **Országos Bírósági Hivatal elnöke a 76.SZ/2023. (VIII. 11.) OBHE határozatával** állapította meg. A határozat melléklete szerint a 2023. évi soron kívüli ülnökválasztás keretében a Miskolci Törvényszékre ülnöknek, illetve fiatakorúak elleni büntetőeljárásban eljáró ülnöknek 4-4 fő választható meg. Ebből **a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Közgyűlés által megválasztható ülnökök száma**

- **munkaügyi perben eljáró ülnökök esetében 3 fő,**
- **fiatakorúak büntetőügyében eljáró ülnökök esetében 3 fő.**

Kit lehet ülnöknek jelölni?

A Bjt. 212. § (1) bekezdésében rögzített **általános feltétel** szerint **ülnöknek** az a 30. évét betöltött [de a Bjt. 220. § (1) bekezdés *d*) pontjából következően a 70. évét be nem töltött] magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem. A Bjt. 212. § (3) bekezdése értelmében az ülnök nem lehet tagja pártnak, és politikai tevékenységet nem folytathat.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 680. § (5) bekezdésében rögzített **különös feltétel** szerint **a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban ülnökként** kizárólag

a) pedagógus,

b) pszichológus, vagy

c) a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatás, gyámügyi igazgatás keretében az ellátottak gyógyítását, ápolását, foglalkoztatását, fejlesztését, ellátását, nevelését, gondozását vagy szociális segítségét, a gyermek sorsának rendezését közvetlenül szolgáló, egyetemi vagy főiskolai végzettséghez kötött munkakörben dolgozó vagy korábban dolgozó személy vehet részt.

Ki állíthat jelöltet?

- A Bjt. 213. § (1) bekezdése értelmében az **ülnököket** a bíróság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező nagykorú magyar állampolgárok, a bíróság illetékességi területén működő helyi önkormányzatok és az egyesületek – kivéve a pártokat – jelölik.
- A Bjt. 213. § (2) bekezdés *a)* pontja értelmében a **fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság pedagógus ülnökeit** a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatói intézmények tanszetei jelölik. (A tanszetek nyugdíjas, állományukba már nem tartozó pedagógust is jelölhetnek.)
- A Bjt. 213. § (2) bekezdés *b)* pontja értelmében a **fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság nem pedagógus ülnökeit** az egyesületek – kivéve a pártokat –, a foglalkozásuk szerinti érdek-képviselői szervek, valamint őket a Be. 680. § (5) bekezdés *c)* pontja szerinti munkakörben foglalkoztató, vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik.
- A Bjt. 213. § (4) bekezdése szerint a közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdek-képviselői szervei jelölik.

A Bjt. 214. § (5) bekezdése értelmében **egy jelölt kizárólag egy bírósághoz választható meg ülnökké.**

Tudnivalók a jelölés bejelentéséről:

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Közgyűlés által megválasztandó ülnökök személyére vonatkozó jelöléseket a **Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Önkormányzati Hivatal Jegyzői Kabinet részére (3525 Miskolc, Városház tér 1. szám, „A” épület I. emelet 119. szoba)** kell **személyesen benyújtani** vagy ugyanerre a címre **postai úton megküldeni** úgy, hogy a jelölés legkésőbb

2023. október 31. napján (kedd) 16.00 óráig

megérkezzen.

A jelöléshez az alábbi nyomtatványok kitöltése és igazolások beszerzése, valamint azok együttes benyújtása szükséges:

- „Bírósági ülnökké jelölés” nyomtatvány – a jelölő személy, illetve szervezet tölti ki
- „Nyilatkozat bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról” – a jelölt tölti ki
- A fiatalok büntetőügyeiben eljáró bíróság ülnökjelöltje esetén a megválasztásához szükséges adatokat és tényeket igazoló dokumentumok (pedagógus, pszichológus diploma másolata, munkáltatói igazolás a Be. 680. § (5) bekezdés c) pontja alapján) – a jelölt szerzi be
- A büntetlen előéletet és a közügyektől eltiltás hatálya alatt állás hiányát igazoló érvényes hatósági erkölcsi bizonyítvány – a jelölt szerzi be.

Figyelem! Az erkölcsi bizonyítvány igénylésére szolgáló űrlap megfelelő rovatában – speciális igazolásként – a következő jogszabálynak való megfelelés igazolását kell kérni: a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 212. § (1) bekezdése.

A gyorsabb ügymenet érdekében javasoljuk az erkölcsi bizonyítvány ügyfélkapun keresztül történő igénylését.

A bírósági ülnökök jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztató, a soron kívüli bírósági ülnökválasztással kapcsolatosan kezelt személyes adatokra vonatkozó adatkezelési tájékoztató, valamint a jelöléshez szükséges nyomtatványok a www.baz.hu oldalon megismerhetők és letölthetők, illetve – szükség esetén – a fenti címen személyesen is átvehetők.

A soron kívüli ülnökválasztással kapcsolatos egyéb kérdésekben a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Önkormányzati Hivatal Jegyzői Kabinetől kérhető tájékoztatás telefonon (elsődlegesen a 46/517-767-as, illetve szükség esetén a 46/517-713-as telefonszámon) vagy személyesen (a fenti címen).

A soron kívüli ülnökválasztás eredményéről – a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Közgyűlés döntését követően – az érintettek írásban kapnak tájékoztatást.

Miskolc, 2023. szeptember 5.

Bánné dr. Gál Boglárka s. k.
a vármegyei közgyűlés elnöke